

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/119/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010637
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2323010637.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovaného A. A., nar. XX. XXXXXXXX XXXX v B., t. č. vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, pre pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo 4. júla 2023, sp. zn. 11T/39/2023, na verejnom zasadnutí konanom 12. októbra 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. A. zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta (ďalej len okresný súd) rozsudkom zo 4. júla 2023, sp. zn. 11T/39/2023, uznal obžalovaného A. A. (ďalej len obžalovaný) za vinného z úmyselného pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a § 122 ods. 10 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 26.01.2023 v čase okolo 15:00 hodiny na adrese C., D. XXXX/XX, v byte na 6. poschodí opakovane vulgárne nadával a vyhrážal sa svojej matke E. A., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XXXX/XX, a to slovami, že ju zabije a že má skapať, následne opustil byt, pričom sa približne po 30 minútach vrátil naspäť a keď sa nevedel dostať do bytu s kolieskovými korčuľami obutými na nohách dvakrát kopol do dverí vedúcich do bytu, na ktorých spôsobil preliačiny a zalomil kľúč do zámku dverí, a počas toho poškodenej vulgárne nadával so slovami, že ju zabije a že keď sa on nemôže dostať dnu, tak ani ona von a tam skape, čím u poškodenej E. A., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. XXXX/XX, vzbudil dôvodnú obavu o svoj život a zdravie, pričom skutok sa dopustil na poškodenej - svojej matke z dôvodu, že neočakával z jej strany žiaden odpor.

2. Okresný súd ho za to odsúdil podľa § 360 ods. 2 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 37 písm. m) Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok a 4 (štyri) mesiace, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, že okresný súd na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac produkované dôkazy podľa vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj v ich súhrne a vzájomnej súvislosti v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) dospel bez akýchkoľvek dôvodných pochybností k záveru, že skutok sa stal a dopustil sa ho obžalovaný. Nosným dôkazom je výpoveď matky obžalovaného svedkyne poškodenej E. A. (ďalej v texte len poškodenej), ktorá jednoznačne preukazuje že sa skutok stal a spáchal ho obžalovaný. Zároveň uviedol, že skutočnosť, že ide o jediný, resp. rozhodujúci dôkaz, nie je na ťarchu odsúdenia obžalovaného. Napriek tvrdeniam obhajoby, okresný súd nevidel žiaden chaos, či zmätok vo vyjadreniach poškodenej, a napokon ani jej snahu krivo obviniť obžalovaného. Z vyjadrení poškodenej bolo zrejmé, že skutok vyhrážania krátko po jeho spáchaní obžalovaným ťažko psychicky znášala, plynutím času sa však predmetné negatívum zvetráva, voči obžalovanému chová (podľa názoru okresného súdu) materinskú lásku, čo bolo zrejmé

aj porovnaním nielen jej prvotných vyjadrení po skutku v rámci výsluchu v prípravnom konaní, kedy uviedla, že skutok vyhrážania bol spojený s požitím cca pol litra alkoholu obžalovaným, resp. aj s užitím marihuany, tiež uviedla, že sa obžalovaného bála, mala strach, ale aj jej vyjadrení pred súdom, napr. v rámci vyjadrenia k výsluchu znalca uviedla, že obžalovaný si vtedy nedával drogy ani alkohol, iba po hádke ako odchádzal si dal 4 fľaštičky alkoholu, tiež uviedla aj v záverečnej reči, že by chcela mať obžalovaného čím skôr už doma, verí mu. Skutkom vyhrážania, ktorý podrobne popísala u nej bola vyvolaná skutočne dôvodná obava z vyhrážok smrťou a možnej agresie voči jej osobe zo strany obžalovaného (pri prvotnom výsluchu v prípravnom konaní, ako vyplynulo z jeho prehratia pred súdom, bola evidentne veľmi psychicky/emočne rozrušená v negatívnom zmysle). Obžalovaný navyše konfrontáciu s poškodenou v čase a priestore skutku nepopieral, no svoju vinu zľahčoval, popieral vyhrážanie sa obžalovanej, vraj išlo len o rodinnú hádku s nadávkami, nie vyhrážkami. Okresný súd jeho tvrdeniam však neuveril (neboli vôbec dôveryhodné v porovnaní s tvrdeniami poškodenej, ktoré jej tvrdenia podľa názoru súdu sprevádzali skutočne silné negatívne, jednoznačne autentické emócie/rozrušenie pri jej prvotnom výsluchu v prípravnom konaní). Navyše skutok vyhrážania dokladovali, i keď „len“ nepriamo, aj zvyšné, pred okresným súdom vykonané listinné dôkazy, a to najmä zápisnica o obhliadke miesta činu, poškodenie dverí do bytu, vykázanie obžalovaného z obydlija poškodenej, predošlé trestné záznamy obžalovaného - najmä spáchanie rovnakého trestného činu v minulosti na rovnakej poškodenej, t. j. tendencia obžalovaného správať sa takým spôsobom voči svojej matke.

4. K právnej stránke konania obžalovaného okresný súd uviedol, že skutok vyhrážania možno v čase a priestore vyskladať z dvoch čiastkových útokov (pred opustením bytu a po návrate k bytu po cca pol hodine), preto skutok vyhrážania právne kvalifikoval ako pokračovací trestný čin (§ 122 ods. 10 Tr. zák. - oba čiastkové útoky obžalovaného spájala objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, zároveň tiež subjektívna súvislosť, cieľ spáchať žalovaný trestný čin). Pokiaľ ide o zavinenie, z vykonaného dokazovania pre okresný súd plynul jasný záver o existencii priameho úmyslu na strane obžalovaného, a to že sa chcel vyhrážať smrťou vlastnej matke (jemu blízkej osobe) takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť (a dokonca u nej aj vzbudilo) dôvodnú obavu (o život/zdravie) a aj sa jej tak vyhrážal. Skutok vyhrážania obžalovaný spáchal jednoznačne v súvislosti so statusom poškodenej (§ 139 ods. 2 Tr. zák.) - také konanie voči vlastnej matke/blízkej osobe podľa názoru okresného súdu obžalovaný subjektívne spájal s menším, resp. presnejšie povedané žiadnym odporom z jej strany (ako vyplynulo z výpovede poškodenej, hrubo/agresívne sa k nej správal kontinuálne, a to aj napriek odsúdeniu v minulosti za rovnaký trestný čin voči nej, ako je žalovaný). Okresný súd pri žalovanom prečine vzhliadol vyššiu než len nepatrnú závažnosť prečinu (§ 10 ods. 2 Tr. zák.), najmä s ohľadom na okolnosti prípadu (opakovane, a to aj už po predošlom odsúdení z minulosti za rovnaký trestný čin, úmyselne spáchaný trestný čin obžalovaným na rovnakej poškodenej - vlastnej matke obžalovaného, navyše úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia).

5. K výroku o treste uviedol, že nevzhliadol u obžalovaného žiadne poľahčujúce okolnosti, no vzhliadol jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., a preto pri prevahe priťažujúcich okolností prichádzala do úvahy úprava trestnej sadzby v zmysle § 38 ods. 4 Tr. zák. na rozmedzie 1 rok a 4 mesiace až 3 roky. Okresný súd zvolil výmeru (stotožňujúc sa s návrhom prokuratúry) nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok a 4 (štyri) mesiace, ktorú považoval za dostatočnú na naplnenie účelu trestu v zmysle § 34 Tr. zák.. Okresný súd zobral do úvahy aj to, že v minulosti sa podarilo obžalovanému dopracovať k zahladeniu dvoch odsúdení, tiež osvedčiť sa v podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, no tiež vyjadrenia samotnej poškodenej (matky obžalovaného) ohľadne osoby obžalovaného (z minulosti možno povedať, že obžalovaný vie byť pracovne činný, pomáhať jej aj finančne, začína mu veriť v jeho vyjadreniach, že sa poučil, chce ho mať čím skôr doma, aby bol rodine nápomocný, ona je chorá, potrebuje jeho pomoc). Okresný súd teda pri ukladaní trestu bral v zmysle § 34 ods. 3 Tr. zák. do úvahy aj dopad trestu na blízke okolie obžalovaného. Pri druhu ukladaného trestu okresný súd argumentoval tým, že musel ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody, nakoľko žalovaného skutku vyhrážania (a teda žalovaného úmyselného trestného činu) sa obžalovaný dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Nepodmienečný trest odňatia slobody určil aj z dôvodu, že predošlé odsúdenia nevedli dosiaľ úplne k náprave obžalovaného. Okresný súd obžalovaného na výkon trestu zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu s minimálnym stupňom stráženia s odôvodnením, že obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním tohto trestného činu nebol vo výkone trestu za úmyselný trestný čin.

6. Neuloženie ochranného opatrenia okresný súd odôvodnil tým, že síce znaleckým skúmaním bola u obžalovaného zistená prítomnosť polytoxikománie, avšak tiež, že znalec nevidel žiaden dôvod ani opodstatnenie pre uloženie protialkoholického alebo protitoxikomanického liečenia obžalovanému -

chyba u neho motivácia k liečbe (tiež je u neho prítomná zmiešaná porucha osobnosti ako spolu-vylučujúce kritérium).

7. K náhrade škody len v krátkosti okresný súd uviedol, že v čase vyhlásenia rozsudku žiaden nárok na náhradu škody už uplatnený nebol, preto v tomto ohľade nerozhodoval.

8. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní sa prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len prokurátorka) vzdala práva na podanie odvolania čo do výroku o vine. Vo vzťahu k výroku o treste a o ochrannom opatrení si ponechala lehotu na podanie odvolania. Obžalovaný aj poškodená si ponechali lehotu na podanie odvolania.

9. Prokurátorka osobitným písomným podaním zo 6. júla 2023, doručeným okresnému súdu 6. júla 2023, podala odvolanie v neprospech obžalovaného proti napadnutému rozsudku, čo do výroku o treste a čo do absencie výroku o ochrannom opatrení. Ďalším písomným podaním z 21. júla 2023, doručeným okresnému súdu 24. júla 2023, zobrala prokurátorka podľa § 312 ods. 2 Tr. por. svoje odvolanie späť v celom rozsahu, ktorú skutočnosť vzal okresný súd uznesením z 25. júla 2023, sp. zn. 11T/39/2023, podľa § 312 ods. 4 Tr. por. na vedomie.

10. Obžalovaný osobitným písomným podaním z 17. júla 2023, osobne podaným na okresnom súde 17. júla 2023, podal odvolanie proti napadnutému rozsudku.

11. Obžalovaný odôvodnil odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Ing. Arpáda Barczihó v osobitom písomnom podaní z 2. augusta 2023.

11.1. V odvolaní obhajoba uviedla, že obžalovaný podal odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku ako aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Rozsudok obžalovaný napadol odvolaním preto, lebo bol nesprávne a nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý spočíval v tom, že okresný súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, najmä výpoveď poškodenej, neodstránil rozpory, čo má za následok existenciu dôvodných pochybností o náležitom objasnení veci, najmä ak odsudzujúci rozsudok je vydaný na základe jediného priameho dôkazu.

11.2. Ďalej obhajoba poukázala na to, že jediným priamym dôkazom je výsluch poškodenej, ktorá bola v čase skutku rozrušená. Vzniká tak domnienka či mohla správne vnímať dané okolnosti, a ktorej psychický stav mohol ovplyvniť vnímanie aj odstupom času. Je otázná dôveryhodnosť poškodenej, ktorá sama priznala, že mala psychické problémy ako aj bola závislá na hazardných hrách, čo znamená u poškodenej psychickú labilitu a poruchu osobnosti. U obžalovaného je jednoznačné, že sa priznal k hádke s poškodenou, nie však k vyhrážkam spôsobilým vyvolať dôvodnú obavu u poškodenej. Obžalovaný od začiatku trestného stíhania, resp. zadržania spolupracuje, vyjadruje sa konzistentne, čo obhajoba vyhodnotila ako dôveryhodnosť jeho výpovede. Nemal záujem ani úmysel ublížiť fyzicky ani psychicky poškodenej, preto obhajoba mala za to, že jeho správanie nemalo znaky trestného činu. Jeho pravdivé tvrdenie je možné vyvodit' a contrario aj z chaotického a protichodného vyjadrenia poškodenej, keď popisuje svojho syna, že by si nedovolil jej ublížiť, že mu verí, že jej nechcel ublížiť, len sa hádali.

11.3. Napadnuté rozhodnutie bolo opreté iba o jediný priamy dôkaz, o vyjadrenie poškodenej z 27. januára 2023, kedy poškodená bola emocionálne rozrušená t. j. v čase existencie predpokladu neobjektívneho vnímania udalostí, ako aj z jej výpovede z 15. mája 2023, z ktorých vyplýva jej porucha osobnosti s prejavmi závislosti a súčasne ovplyvnených spomienok, ktoré boli jednoznačne dôsledkom hádok. Poškodená ako aj obžalovaný sa vyjadrili rovnako, že poškodená je výbušnej povahy a lipne na každej maličkosti, je veľmi prísna a často provokuje obžalovaného. Naproti tomu obžalovaný bol ten, ktorý odišiel od poškodenej a ustúpil počas hádky a nepočul poškodenú, kedy mu mala hovoriť, aby sa nevracal. Vrátil sa iba pre svoje veci a kľúče náhodou zalomil do zámku. Navyše povahu obžalovaného aj znalec opísal v znaleckom posudku spôsobom, že jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný.

11.4. Obhajoba ďalej poukázala na to, že nejednoznačné tvrdenia poškodenej o priebehu a obsahu skutku a rozpory medzi vyjadreniami poškodenej a obžalovaným neboli odstránené. Z výsluchu poškodenej z 27. januára 2023 na strane č. 4 posledný odsek vyplývalo, že za dverami sa mala nachádzať aj ďalšia osoba, ktorá mala vykrikovať na poškodenú. Z výsluchu poškodenej z 27. januára 2023 vyplývalo, že obžalovaný sa jej pred jeho odchodom z bytu nevyhrážal zabitím, smrťou alebo iným spôsobom a priebeh udalostí preukazuje len na hádku medzi poškodenou a obžalovaným v expresívnejšej podobe. Podľa poškodenej, v jej výpovedi dňa 27. januára 2023 (strana č. 2 uvedenej výpovedi), slová mala počuť spoza zatvorených dverí, avšak s poukazom na skutočnosti uvedené vyššie nie je vôbec isté, že kto hovoril uvedené slová poškodenej, a či to vôbec hovoril obžalovaný, pretože tam bola prítomná aj ďalšia osoba. Ďalej, z výsluchu poškodenej z 15. mája 2023 vyplývalo, že sa jednalo o hádku medzi nimi a nie o vyhrážky, že obžalovaný by si nedovolil jej ublížiť, z čoho vyplýva, že poškodená sa ho nebála, ergo nie je splnená podmienka skutkovej podstaty trestného činu – „dôvodná obava“. Ďalej obhajoba poukázala na to, že poškodená tvrdené v jej výpovediach uvádzala len z dôvodu (bez opory v skutočnostiach), aby synovi dala príučenie (príučku). Poškodená

uviedla aj to, že nemá obavy z toho, že by uvedené konanie obžalovaného po jeho prepustení z väzby opakovalo. Uvedené skutočnosti zakladajú dôvodnú pochybnosť o riadnom preukázaní skutkovej podstaty žalovaného skutku a o dostatočnom zistení skutkového stavu bez dôvodných pochybností, najmä s dôrazom na skutočnosť, že súd založil vinu na jedinom priamom dôkaze, a to na výpovedi poškodenej, ktorej výpovede sú protichodné. Tvrdenie okresného súdu o tom, že poškodená vo svojej následnej výpovedi z 15. mája 2023 už vypovedá iným spôsobom s iným obsahom z dôvodu, že sa jedná o matku obžalovaného neobstojí. Takéto tvrdenie súdu ako argument o vyporiadaní sa s rozdielnou výpoveďou poškodenej ako svedka, teda aj s dôvodnými pochybnosťami o priebehu skutku z dôvodu, že poškodená je matkou obžalovaného neobstojí, pretože poškodená bola matkou obžalovaného aj v čase jej prvej výpovede dňa 27. januára 2023 ako aj 15. mája 2023, poškodená bola poučená o svojich právach, ale aj povinnostiach svedka vypovedať všetko, čo vie o skutku a nič nezamĺčať, a preto nie je možné prijať uvedený argument súdu o to dôraznejšie, že sa jedná o jediný priamy dôkaz, o ktorý sa oprel okresný súd v rozsudku. Obžaloba neustála dôkazné bremeno, keďže nebola dostatočne preukázaná vina obžalovaného. Existujúce pochybnosti o jedinom priamom dôkaze (vyjadrenie poškodenej) nemôžu byť podkladom na odsudzujúci rozsudok, tak ako nemôže byť dôkazným podkladom na vyslovenie viny súdom skoršie odsúdenie obžalovaného. Vydať odsudzujúci rozsudok na základe jediného priameho dôkazu, je možné iba vtedy, ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obžalovaného, čo však v danom prípade nebolo splnené.

11.5. Na základe uvedeného obhajoba navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil z dôvodu, že žalobný skutok nebol preukázaný a sám rozhodol tak, že obžalovaného oslobodí spod obžaloby v plnom rozsahu, alebo vráti vec prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

12. Prokurátorka sa k odvolaniu obžalovaného písomne nevyjadrila.

13. Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) riadne predložený na rozhodnutie 22. augusta 2023.

14. Za účelom prejednanja odvolania obžalovaného nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 12. októbra 2023. Na verejné zasadnutie sa dostavila prokurátorka krajskej prokuratúry, poškodená a za obhajcu obžalovaného na základe poverenia jeho advokátska koncipientka A. F. B., ktorá sa zúčastňovala úkonov počas celého trestného konania. Účasť obžalovaného bola zabezpečená z ÚVV a ÚVTOS Leopoldov prostredníctvom video-konferenčného zariadenia podľa § 61b Tr. por., pričom obhajoba voči tomuto postupu neuplatnila žiadne výhrady.

15. Dokazovanie krajský súd na verejnom zasadnutí nedopĺňal, nakoľko v tomto smere žiadne návrhy neboli. V rámci konečných návrhov prokurátorka navrhla odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. zamietnuť, pretože v predmetnej trestnej veci bol náležite zistený skutkový stav, tento bol správne i práve posúdený, boli z neho vyhodnotené správne právne závery. A. F. B. uviedla, že sa pridrižiava písomne odôvodneného odvolania, je toho názoru, že okresný súd nerozhodol správne, z toho dôvodu, že jediným priamym dôkazom bola výpoveď poškodenej, to nie je postačujúce pre odsúdenie obžalovaného, a preto navrhla, aby krajský súd oslobodil obžalovaného spod obžaloby. Obžalovaný sa v konečnom návrhu pridržal toho, čo už bolo uvedené.

16. Podľa § 315 Tr. por., o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

17. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala oprávnená osoba – obžalovaný, proti výrokom, proti ktorým odvolanie podať mohol a urobil tak v zákonom stanovenej lehote,

preskúmal postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým bolo podané odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania.

18. Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Ku konaniu, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo

19. Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom, obžalovaný v odvolaní konkrétne procesné pochybenia nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

K výroku o vine

20. Pokiaľ ide o napadnutý výrok o vine, krajský súd v prvom rade konštatuje, že okresný súd vykonal všetky dôkazy potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie. Nakoniec ani samotný obžalovaný v odvolaní nenamietal rozsah vykonaného dokazovania, teda že by okresný súd nevykonal všetky dôkazy nevyhnutné pre spravodlivé a zákonné rozhodnutie.

21. Podľa § 134 ods. 4 Tr. por., ak je ako svedok v trestnom konaní vypočúvaná osoba, ktorá je obzvlášť zraniteľnou obeťou podľa osobitného predpisu alebo rodinným príslušníkom takejto obete, treba vykonať výsluch ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby sa výsluch v ďalšom konaní už nemusel opakovať; ustanovenie § 135 ods. 1 tým nie je dotknuté. Výsluch sa vykoná s využitím technických zariadení určených na záznam zvuku a obrazu alebo s využitím technických zariadení určených na prenos a záznam zvuku a obrazu; ustanovenie § 270 ods. 2 tým nie je dotknuté. Orgán činný v trestnom konaní zabezpečí, aby výsluchy v prípravnom konaní viedla tá istá osoba, ak sa tým nenaruší priebeh trestného konania. Ak je ako svedok vypočúvaná obzvlášť zraniteľná obeť podľa osobitného predpisu, o veciach, ktorých oživovanie v pamäti by vzhľadom na jej osobné vlastnosti, vzťah k osobe, ktorú obeť označila za páchatela, k osobe, ktorá je podozrivá zo spáchania trestného činu, alebo k osobe, proti ktorej sa vedie trestné konanie alebo závislosť od osoby, ktorú obeť označila za páchatela, osoby, ktorá je podozrivá zo spáchania trestného činu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, povahu a okolnosti spáchania trestného činu mohlo nepriaznivo ovplyvniť jej telesnú integritu alebo duševnú integritu alebo vystaviť ju riziku druhotnej viktimizácie, k výsluchu sa priberie psychológ alebo znalec, ktorý so zreteľom na predmet výsluchu vypočúvanej osoby prispeje k správne vedeniu výsluchu; ustanovenie § 135 ods. 1 tým nie je dotknuté. Pred vypočúvaním svedka podľa štvrtej vety orgán činný v trestnom konaní prekonzultuje spôsob vedenia výsluchu so psychológom alebo znalcom, ktorý bude pribrávaný k výsluchu, aby sa zabezpečilo správne vykonanie výsluchu a predišlo sa druhotnej viktimizácii.

22. Pokiaľ ide o odvolanie obžalovaného, tento v podstate namieta iba to, že jeho vina bola uznaná len na základe výpovede poškodenej z prípravného konania v situácii, kedy poškodenej pre rozpory vo svojich vyjadreniach nie je dôveryhodná, poukazujúc pritom aj na jej údajnú psychickú labilitu a poruchu osobnosti.

23. K tomu krajský súd uvádza nasledovné. Za prvé, v konaní o odvolaní, ktoré je dvojinštancné, platí, že rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu tvoria vzájomnú jednotu. Z tohto dôvodu je okrem iného nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa uvedené v napadnutom rozhodnutí duplikovať aj v odvolacom rozhodnutí, postačí na ne len poukázať. Za druhé, odvolacie námietky obžalovaného sú len opakovaním jeho obhajobnej argumentácie produkovanej v konaní pred súdom prvého stupňa, s ktorou sa tento veľmi podrobne a vecne správne vyrovnal v odôvodnení napadnutého rozsudku. Krajský súd si preto túto priliehavú argumentáciu v podstatnej časti osvojuje a v podrobnostiach na ňu poukazuje bez potreby ju na tomto mieste opakovať. V rámci vyrovnávania sa s odvolacími námietkami obžalovaného krajský súd zdôrazní len vybrané skutočnosti podstatné pre rozhodnutie, keďže nie je povinný dať odpovede na všetky odvolacie námietky, ale len na tie kľúčové pre rozhodnutie.

24. Obe výpovede poškodenej z 27. januára 2023 a z 15. mája 2023, ktoré boli v prípravnom konaní realizované zákonným spôsobom, mimo iné zaznamenané na audiovizuálny záznam, boli na hlavnom pojednávaní riadne prehraté postupom podľa § 134 ods. 4 v spojení s § 270 ods. 2 Tr. por., keďže na tento postup boli splnené všetky zákonné podmienky z dôvodu, že poškodenej má status obzvlášť zraniteľnej obete v zmysle príslušných ustanovení zákona NR SR č. 247/2017 Z. z. o obetiach trestných činov o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, keďže ide o obeť domáceho násillia (§ 1 písm. c), bod. 4 a písm. e) cit. zákona). Ide o zákonný dôkaz, použiteľný na uznanie viny v každom smere.

25. Okresný súd nepochybil, keď postupom podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol návrh obhajoby na opätovný osobný výsluch poškodenej na hlavnom pojednávaní. Ako už bolo vyššie uvedené, v prípade poškodenej ide o osobu so statusom obzvlášť zraniteľnej obete, ktorú je potrebné chrániť pred tzv.

druhotnou či opakovanou viktimizáciou, čo explicitne vyplýva z ust. § 8 ods. 1 cit. zákona o obetiach. Na to nadväzuje aj Trestný poriadok vo svojom ust. § 134 ods. 4 cit. vyššie v texte, s tým, že ak je ako svedok v trestnom konaní vypočúvaná osoba, ktorá je obzvlášť zraniteľnou obeťou podľa osobitného predpisu, treba vykonať výsluch ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby sa výsluch v ďalšom konaní už nemusel opakovať (!!!). Postavenie poškodenej ako obzvlášť zraniteľnej obeť sa nezmenilo len v dôsledku toho, že sa na hlavné pojednávanie dostavila, osobne sa ho zúčastnila a aktívne sa vyjadrovala k vykonaným dôkazom.

26. Krajský súd pripúšťa, že výpoveď poškodenej predstavovala ťažiskový, rozhodujúci dôkaz pre odsúdenie obžalovaného, na strane druhej v tejto veci existovali dostatočné vyvažujúce faktory, vrátane silných procesných záruk, ktoré kompenzovali problémy spôsobené obhajobe v dôsledku prijatia takejto výpovede, ktoré zaistili, že konanie ako celok je spravodlivé.

27. V tomto smere možno poukázať na rozhodnutie Veľkej komory vo veci Al-Khawaja a Tahery proti Spojenému Kráľovstvu z 15. decembra 2011, týkajúcom sa neprítomných svedkov, teda situácie, ktorá môže potenciálne znevýhodniť obvineného, ESLP načrtnol trojbodový test zlučiteľnosti usvedčenia páchatel'a na podklade výsluchu takéhoto svedka s čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru pozostávajúci z troch krokov. V prvom kroku musí súd zistiť, či existoval závažný dôvod pre neprítomnosť svedka, v druhom kroku musí súd posúdiť, či výsluch takéhoto svedka bol výlučným alebo rozhodujúcim základom pre odsúdenie obvineného a v treťom kroku je potrebné zistiť, či existovali dostatočné vyvažujúce faktory, vrátane silných procesných záruk, ktoré kompenzovali problémy spôsobené obhajobe v dôsledku prijatia takejto výpovede a či zaistili, že konanie ako celok bolo spravodlivé. V uvedenom rozsudku Veľkej komory sa ESLP odchyľil od pravidla výlučného, či rozhodujúceho dôkazu zakotveného v jeho skorších rozhodnutiach, pričom v následných rozhodnutiach (napríklad vo veci Schatschaschwili proti Nemecku z 15. decembra 2015) ESLP použil diferencovaný prístup kjednotlivým krokom testu (pripustil možnosť zmeny poradia použitia jednotlivých krokov vyššie uvedeného trojbodového testu, či upustenie od niektorého z nich).

28. V prvom rade vo vzťahu k existencii vyvažujúcich faktorov je potrebné uviesť, že aj keď výpoveď poškodenej bola dôkazom pre odsúdenie obžalovaného ťažiskovým, rozhodujúcim, nešlo o dôkaz osamotený, ojedinelý, ale naopak dôkaz podporovaný ďalšími aj keď nepriamymi vo veci vykonanými dôkazmi. Totižto podstatné okolnosti prípadu vo svojej výpovedi nespochybňoval ani samotný obžalovaný, ten popieral jedine vyhrážky smrťou s tým, že tieto neodzneli a išlo o bežnú hádku. Tiež zápisnica o obhliadke miesta činu verifikuje tvrdenie poškodenej, že obžalovaný po návrate pred byt pri druhom čiastkovom útoku poškodil vchodové dvere do bytu. A znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, MUDr. Maroš Uhrin vo svojom znaleckom posudku uviedol, že obžalovaný je závislý od stimulancií, kanabinoidov, alkoholu – ide o polytoxikomániu a tiež, že neodporúča realizáciu žiadneho ochranného liečenia, lebo obžalovaný nie je vôbec motivovaný k liečbe, navyše prítomnosť zmiešanej poruchy osobnosti je spolu vylučujúcim kritériom pre uloženie akéhokoľvek liečenia. To len verifikuje tvrdenia poškodenej uvedené v jej výpovedi o tom, že obžalovaný je závislý dlhodobo od drog a alkoholu, bez stabilného príjmu, čo aj sám priznáva, pričom spory medzi nimi vznikajú prevažne ohľadom peňazí, okrem iného na pokrytie jeho závislostí. Toto všetko významnou mierou podporuje tvrdenia poškodenej a potvrdzuje vierohodnosť jej výpovede.

29. Neprehliadnuteľným vyvažujúcim faktorom je ďalej skutočnosť, že poškodená bola vypočutá za pomoci technického zariadenia umožňujúceho zaznamenávanie obrazu a zvuku, pričom záznamy o jej výsluchoch boli na hlavnom pojednávaní riadne prehraté, čo znamená, že obžalovaný mal možnosť nielen počuť obsah výpovede poškodenej, ale mal možnosť ju pri výpovedi tiež vidieť, teda sledovať aj jej neverbálne prejavy a ich súlad s hovoreným slovom a tak aj z tohto pohľadu posúdiť jej dôveryhodnosť.

30. Nemenej dôležitý je aj ten fakt, že sa v prípravnom konaní výsluchu poškodenej dňa 15. mája 2023 /t. j. výsluchu realizovanom po vznesení obvinenia obžalovanému/ zúčastnila A. F. B., ktorá mala možnosť klásť poškodenej otázky a toto právo aj aktívne využila. Bolo vecou obhajoby, aby poškodenú „vyťažili“ otázkami v takom rozsahu, aký obhajoba považovala za potrebný, zvlášť ak išlo o osobu so statusom obzvlášť zraniteľnej obeť, u ktorej mala obhajoba znalá zákona dôvodne predpokladať, že táto obeť domáceho násillia viac vypočúvaná nebude. Možno preto uzavrieť, že poškodená bola v prípravnom konaní vypočutá kontradiktórnym spôsobom, ergo právo obžalovaného aspoň raz vypočúť kľúčového svedka svedčiaceho proti jeho osobe v konaní mal nielen zachované, ale ho aj reálne využil, i keď nie sám, ale prostredníctvom obhajcu.

31. Krajský súd preto uzatvára, že existoval závažný dôvod pre opätovné nevypočutie poškodenej, ktorým bola jej ochrana pred druhotnou či sekundárnou viktimizáciou. Jej opätovným vypočutím na hlavnom pojednávaní by došlo k výraznému narušeniu rovnováhy medzi právami poškodenej a obžalovaného v neprospech poškodenej a takýto zásah do jej práv by bol neproporcionálny k právu

obžalovaného vypočúvať svedkov proti sebe v situácii, že toto právo mal už v prípravnom konaní a prostredníctvom obhajcu ho aj využil. A tiež existovali vyššie popísané dostatočné vyvažujúce faktory, vrátane silných procesných záruk, ktoré kompenzovali problémy spôsobené obhajobe v dôsledku prijatia takejto výpovede a zaistili, že konanie ako celok je podľa názoru krajského súdu spravodlivé.

32. Zvyšná časť odvolacích námietok obžalovaného spočíva v kritike spôsobu, akým okresný súd na hlavnom pojednávaní prehraté výpovede poškodenej z prípravného konania, ale aj ostatné dôkazy vyhodnotil a aké skutkové zistenia z nich ustálil.

33. Pokiaľ ide o hodnotenie dôkazov, krajský súd pripomína, že v trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Inak povedané, Trestný poriadok neupravuje otázku minimálneho množstva a kvality dôkazov potrebných na preukázanie viny obžalovaného. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. V súvislosti s hodnotením dôkazov platí aj druhé pravidlo, podľa ktorého ak okresný súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, krajský súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že by sám na základe svojho presvedčenia hodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (porovnaj R 53/1992). Krajský súd tiež v súvislosti s hodnotením vykonaných dôkazov opakovane vo svojich rozhodnutiach prízvukuje, že právo na spravodlivý proces neznamena právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, lebo proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.08.2015, sp. zn. 4Tdo/36/2015).

34. V konkrétnostiach posudzovaného prípadu krajský súd konštatuje, že okresný súd vyhodnotil výpovede poškodenej správne ako pravdivé a vierohodné, nakoľko poškodená po zákonom poučení o práve odoprieť vypovedať toto právo nevyužila a obžalovaného zo žalovanej trestnej činnosti opakovane bezpečne usvedčila. Je potrebné zdôrazniť, že tvrdenia poškodenej vzájomne korelovali, dopĺňali sa a vytvárali tak jasný obraz o tom, čo sa v kritický deň odohralo. Racionálne a uveriteľne popísala priebeh žalovaného skutku, pričom samotný obžalovaný ňou opisované okolnosti skutku ani nepopieral, popieral jedine vyhrážky smrťou, lebo vraj išlo medzi nim len o bežnú hádku s nadávkami, čo je ale v zrejmom rozpore s tvrdeniami poškodenej o tom, aké vyhrážky smrťou z jeho strany odzneli a ako sa ho v tom čase bála, čo ju viedlo aj k tomu, že ho najskôr vyhodila z bytu a neskôr, keď sa do bytu dobýval späť, poškodil aj vchodové dvere a zalomil kľúč, tak privolala na neho policajtov.

35. Rovnako ako okresný, tak ani krajský súd u poškodenej nezistil žiadnu motiváciu, pre ktorú by chcela obžalovanému vedome škodiť. Z vyjadrení na hlavnom pojednávaní boli badateľné presne opačné tendencie, s odstupom času začala trestnú činnosť obžalovaného zľahčovať, pripisovať vinu na udalosti seba a pod. s tým, že verí obžalovanému, že sa zmení, prišlo jej ho ľúto, tiež potrebuje, aby jej pomáhal. To nakoniec vyústilo aj k tomu, že zobrala späť súhlas na trestné stíhanie obžalovaného v časti skutku právne kvalifikovaného ako prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák.

36. Pokiaľ ide o údajné nezrovnalosti vo výpovediach poškodenej, treba uviesť, že krajský súd v oboch výpovediach žiadne zásadné diskrepancie nezistil. Okresný súd pochybil v tom smere, že vyjadrenia poškodenej prezentované na hlavnom pojednávaní v rámci práva vyjadriť sa k vykonaným dôkazom považoval za súčasť výpovede poškodenej a tieto podrobil následne hodnotiacim úsudkom. Je potrebné

zdôrazniť, že dôkazom je jedine výpoveď poškodenej, nie jej prednesy v rámci vyjadrenia k vykonanému dôkazu, či záverečnej reči. Preto ak aj v rámci nich k vykonaným dôkazom uviedla niečo odlišne oproti svojej výpovedi, nejde o diskrepanciu v jej výpovediach.

37. Na záver krajský súd dodáva, že údajná psychická labilita a porucha osobnosti poškodenej ostali len v rovine neoverených tvrdení obhajoby, keďže obhajoba v tomto smere nielenže žiaden dôkaz nepredložila, ale ho ani nenavrhol vykonať.

38. Z prezentovaných dôvodov považoval krajský súd odvolacie námietky obžalovaného smerujúce proti rozsahu dokazovania, spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov a z neho plynúcich skutkových zistení, ktoré okresný súd premietol v skutkovej vete výroku o vine napadnutého rozsudku, za nedôvodné.

39. Možno pripomenúť v tomto smere, že právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

K právnej kvalifikácii skutku

40. Pokiaľ ide o právne úvahy, akými sa okresný súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona, tieto sú zrejmé z odôvodnenia napadnutého rozsudku. Správne okresný súd ustálil, že skutok ustálený v skutkovej vete výroku o vine napadnutého rozsudku napĺňa všetky zákonné znaky pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a § 122 ods. 10 Tr. zák. a pokiaľ ide o rozbor jednotlivých zákonných znakov skutkovej podstaty tohto trestného činu, tu krajský súd poukazuje na odôvodnenie okresného súdu bez potreby ho opakovať. Rovnako správne ustálil okresný súd zavinenie vo forme priameho úmyslu podľa § 15 písm. a) Tr. zák. a tiež sa správne vypořiadal s otázkou tzv. materiálneho korektívu v zmysle ust. § 10 ods. 2 Tr. zák.

41. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku, že konanie obžalovaného nevzbudilo u poškodenej dôvodnú obavu o život, resp. zdravie, vyhodnotil krajský súd ako nedôvodnú. Spôsobilosť vyhrážky vzbudiť dôvodnú obavu sa posudzuje vždy v okolnostiach konkrétneho prípadu. Stačí pritom, aby konanie ako také bolo spôsobilé vzbudiť dôvodnú obavu, nie je potrebné z hľadiska naplnenia zákonných znakov predmetnej skutkovej podstaty, aby táto obava u adresáta naozaj vznikla. Navyše v tomto prípade poškodená vo výpovedi jednoznačne uviedla, že z konania obžalovaného mala v tom čase strach, pričom táto obava plynula zo správania obžalovaného (hádzal veci), ale najmä z jeho verbálneho prejavu (napr. slová skap hneď teraz). Z tohto pohľadu je bez významu, že poškodená s odstupom času konanie obžalovaného bagatelizuje v dôsledku udobrenia sa s obžalovaným. V kontexte okolností prípadu, kedy konanie obžalovaného nespočívalo len v samotných opakovaných vyhrážkach smrťou, ale bolo sprevádzané aj poškodením majetku, nemá krajský súd najmenšie pochybnosti o tom, že konanie obžalovaného bolo nielen plne spôsobilé dôvodnú obavu o život resp. zdravie u poškodenej vzbudiť, ale že takúto obavu u nej aj reálne vzbudilo. Svedčí o tom jej reakcia, kedy pred obžalovaným po jeho vyhrážkach sprevádzaných súčasným poškodeným jej majetku zavolała policíu.

K výroku o treste všeobecne

42. Podľa § 317 ods. 2 Tr. por., ak bolo podané odvolanie v prospech obžalovaného proti výroku, ktorým bol uznaný za vinného, a odvolací súd tento výrok nezrušuje, preskúma v celom rozsahu aj zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste a ďalších výrokov, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

43. Pokiaľ ide o výrok o treste, tento síce nebol zo strany obžalovaného osobitným spôsobom v odvolaní namietaný, rovnako ani konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, no krajský súd s poukazom na cit. ust. § 317 ods. 2 Tr. por. preskúmal v celom rozsahu aj zákonnosť a odôvodnenosť tohto výroku. Chyby konania, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. krajský súd odvolacím prieskumom nezistil. Naopak zistil, že okresný súd vykonal ohľadom tohto výroku dokazovanie v dostatočnom rozsahu a procesne správne.

44. Pokiaľ ide o výrok o treste, krajský súd na úvod považuje za potrebné pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

45. Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

46. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky

páchateľa a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

47. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

48. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

49. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

50. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnené nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

51. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnúť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

K výroku o treste konkrétne

52. Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk krajský súd konštatuje, že okresný súd správne u obžalovaného skúmal pomer a mieru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a správne u obžalovaného zistil len jednu priťažujúcu okolnosť, že a už bol v minulosti odsúdený (§ 37 písm. m) Tr. zák.). Poľahčujúcu okolnosť ani krajský súd nezistil. Pri prevažujúcom pomere priťažujúcich okolností potom správne pri ukladaní trestu vychádzal okresný súd z modifikovanej trestnej sadzby v zmysle ust. § 38 ods. 4 k § 360 ods. 2 Tr. zák., t. j. z trestnej sadzby trestu odňatia slobody od 16 mesiacov až na 3 roky.

53. Pokiaľ ide o druh trestu, okresný súd správne ukladal nepodmienečný trest odňatia slobody, lebo činu sa obžalovaný dopustil v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, kedy je v zmysle ust. § 49 ods. 2 Tr. zák. ukladanie podmiennečného trestu odňatia slobody vylúčené. A ukladanie iného trestu, alternatívneho k odňatiu slobody, vzhľadom na to, že ani v minulosti vykonané nepodmienečné tresty u obžalovaného neviedli k jeho náprave, ani podľa názoru krajského súdu neprichádzalo do úvahy.

54. Pokiaľ ide o okresným súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok a 4 (štyri) mesiace, tento je ukladaný na dolnej hranici modifikovanej trestnej sadzby, teda z pohľadu správne stanovenej trestnej sadzby je trestnom zákonným. Avšak z hľadiska jeho primeranosti ho krajský súd považuje za mierny. Obžalovaný by si vzhľadom na kriminálne narušenú osobnosť (opakovane súdne trestaný, doposiaľ 6-krát), okolnosti trestnej činnosti a jeho postoj k nej, fakt, že z jeho strany ide o špeciálnu recidívu (už bol za prečin nebezpečného vyhrážania voči matke právoplatne odsúdený vo veci Okresného súdu Galanta sp. zn. OT/119/2010), ale tiež nekritický prístup k svojej polymorfnnej závislosti, ktorá ho v budúcnosti opäť môže priviesť do rozporu so zákonom, zaslúžil prísnejší trest.

55. Keďže ale odvolanie bolo podané výhradne v prospech obžalovaného, nebolo možné konečné rozhodnutie zmeniť v jeho neprospech. Bráni tomu zásada zákazu zmeny k horšiemu vyjadrená v ust. § 322 ods. 3 Tr. por., ktorú je potrebné chápať ako garanciu práva podávať opravné prostriedky bez obavy zo zhoršenia postavenia osoby (ktorá buď sama podala opravný prostriedok, alebo v prospech ktorej bol opravný prostriedok podaný inou k tomu oprávnenou osobou) v porovnaní so situáciou tejto osoby založenou pred podaním takéhoto opravného prostriedku.

56. Možno preto len dúfať, že takto mierny trest predsa len splní účel sledovaný zákonom, tu najmä z hľadiska individuálnej prevencie.

57. Čo sa týka spôsobu výkonu uloženého trestu odňatia slobody, okresný súd obžalovaného správne na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák., keďže v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý by mu bol uložený za úmyselný trestný čin. Naposledy sa má za to, že vykonal nepodmienečný trest za úmyselný trestný čin dňom 20.7.2012 (aktuálne súdený skutok je z 26.1.2023), ktorým dňom bol podmienečný prepustený Okresným súdom Martin sp. zn. 2Pp/94/2012 z výkonu trestu odňatia slobody a v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia sa osvedčil.

Záverečné zhrnutie

58. Zo skutočností prezentovaných vyššie v texte explicitne vyplýva, že v predmetnej trestnej veci krajský súd nezistil žiaden zákonný dôvod na zrušenie či prípadnú zmenu napadnutého rozsudku, preto odvolanie obžalovaného na verejnom zasadnutí ako nedôvodné postupom podľa § 319 Tr. por. zamietol.

59. Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 170 ods. 6 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.